

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Tomáše Herce a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **V. V. P.**, zastoupen Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vyšehradská 415/9, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 4. 2024, č. j. OAM-44/ZA-ZA11-HA15-2024, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 13. 3. 2025, č. j. 57 Az 7/2024-32,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Ve věci jde o přezkum rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany cizinci, který svou žádost odůvodnil zájmem setrvat na území České republiky za účelem výdělků.

[2] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) je občanem Vietnamské socialistické republiky a dne 10. 1. 2024 požádal o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Z údajů, které dne 15. 1. 2024 poskytl k této žádosti a zároveň uvedl při následném pohovoru, vyplývá, že je ateistou, nemá žádné politické přesvědčení a nikdy nebyl politicky aktivní ani členem politické strany či skupiny. V roce 2018 nejprve vycestoval za účelem zaměstnání do Norska, kde mu bylo uděleno pobytové oprávnění na dobu 6 měsíců. Po 3 měsících se nicméně přemístil do Polska, kde příležitostně pracoval. Dne 25. 12. 2023 přicestoval do České republiky. O udělení mezinárodní ochrany dříve nežádal. Důvodem jeho žádosti je špatná ekonomická situace ve Vietnamu. V České republice by chtěl vydělávat peníze, aby mohl uživit svou rodinu. Ve Vietnamu žije jeho manželka s třemi dětmi i starší rodiče. Ve vesnici, kde žil, by si práci mohl najít, ale z nízkého příjmu by neuživil rodinu. Stěžovatel neměl v zemi původu žádné problémy s policií či státními orgány. V případě návratu by mu nic nehrozilo. Nemá zde žádné rodinné příslušníky.

[3] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím neudělil stěžovateli mezinárodní ochranu podle § 12, 13, 14a a 14b zákona o azylu, ani národní humanitární azyl podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů. Pouhá snaha o legalizaci

pobytu na území České republiky z důvodu špatné ekonomické situace a nízkých příjmů v zemi původu není relevantním důvodem pro udělení azylu.

[4] Krajský soud v Praze (dále jen „krajský soud“) žalobu stěžovatele proti tomuto rozhodnutí napadeným rozsudkem zamítl. K jednotlivým námitkám uvedl, že podle protokolu o pohovoru ze dne 15. 1. 2024 se stěžovatel vzdal svého práva na seznámení se s podklady. I přesto jej žalovaný předvolal, aby se s podklady pro rozhodnutí mohl seznámit, této možnosti ale stěžovatel nevyužil a k podkladům se nevyjádřil, ani je nepovažoval za nutné je jakkoli doplnit. Stěžovatel se po přílehlavém poučení také vzdal práva na to, aby mu byl pohovor zpětně přetlumočen. Nic navíc nenaspovídá tomu, že by pokládáním otázkám neporozuměl nebo že by byly chybně zaznamenány jeho odpovědi. Na žádost stěžovatele byl celý pohovor tlumočen do vietnamského jazyka. Průběh pohovoru byl standardní a stěžovatel při něm mohl uvést vše podstatné. Případnou nespokojenost s protokolem o pohovoru měl uvést již v jeho průběhu, popřípadě neměl podepisovat na každé straně protokolu prohlášení o tom, že s ním byl seznámen a souhlasí s ním. Místo toho měl uvést, které části jeho výpovědi byly tlumočeny či zaznamenány chybně.

[5] Rozhodnutí žalovaného není nepřezkoumatelné. Podle krajského soudu žalovaný v odůvodnění řádně reagoval na všechny okolnosti, které stěžovatel zmínil při podání žádosti a následném pohovoru. Žádost podal z důvodů ekonomických potíží rodiny v zemi původu s úmyslem v České republice pracovat. Žalovaný se touto skutečností zabýval a z vlastní iniciativy si obstaral dostatečné podklady, na jejichž základě vyvodil srozumitelné a dostatečně odůvodněné závěry. Žalovanému nelze vytýkat, že se nedostatečně zabýval situací v zemi původu a že vycházel z neaktuální a neobjektivní zprávy odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ze dne 14. 6. 2023. Povinnost zjistit skutečný stav věci má správní orgán v rozsahu důvodů, které stěžovatel v průběhu správního řízení uvedl. Bylo-li jediným důvodem jeho žádosti přání zůstat v České republice za účelem výdělků, znamená to, že zde není žádné relevantní skutkové tvrzení, které by bylo možné vůbec myslitelně podřadit pod některý z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Nebylo proto třeba shromažďovat podrobné informace o zemi původu.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[6] Stěžovatel napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů, které podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a), b), c) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a navrhl jej zrušit společně s rozhodnutím žalovaného a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení. Je přesvědčen, že v jeho případě bylo rozhodováno na základě neúplně zjištěného stavu věci, vadné interpretace tvrzených důvodů a neúplného poznání o stavu bezpečnosti v jeho domovské zemi. Mohlo tak dojít k předčasnému rozhodnutí, resp. k rozhodnutí nezákonnému a očividně nepřezkoumatelnému, neboť není zjevné, na jakém základě žalovaný dospěl ke svým závěrům o nedůvodnosti žádosti.

[7] Azylový příběh, který stěžovatel přestřel, nepřímou signalizuje jeho možné pronásledování v případě návratu do vlasti, stejně jako hrozbu vážné újmy, a to zejména pro jeho dluhy, které mohou vzniknout i v budoucnu. Při letmé interpretaci pohovoru

pokračování

se stěžovatelem sice je možné nabít dojem, že uváděl toliko ekonomické důvody, z jeho tvrzení ovšem prosvítá obava spočívající v nečinnosti státu původu, na který se nemůže obrátit za účelem řešení jeho případných dluhových potíží. Tato obava může vyvolat strach z pronásledování. Vietnam totiž v podstatě nemá žádnou právní úpravu ochrany dlužníků před věřiteli. Ze žádných podkladů nevyplývá, že by potíral takovéto jevy a přiznával poškozeným status oběti, či jinou ochranu. V tomto ohledu nebyla zpracována zpráva tematicky použitelná jako podklad pro vydání rozhodnutí.

[8] Vadu řízení spatřuje stěžovatel v tom, že mu nebyl přetlumočen protokol o pohovoru. Je tedy dána nejistota, zda tvrzení stěžovatele v protokolu jsou řádně autorizována a lze z nich bez dalšího vycházet. Tato vada způsobuje nezákonnost správního rozhodnutí. Za situace, kdy tvrzené důvody podle jeho názoru neodpovídají formulačně zákonu o azylu, měl žalovaný účastníka řízení poučit, případně ho vyzvat k doplnění tvrzení a za tímto účelem mu poskytnout přiměřenou lhůtu. Krajský soud se s uvedenými otázkami nevypořádal, případně je hodnotil nesprávně.

[9] Žalovaný ve svém vyjádření sdělil, že s kasační stížností nesouhlasí, neboť neprokazuje nezákonnost napadeného rozsudku. Jediným důvodem, pro který stěžovatel odešel do zahraničí a posléze požádal o mezinárodní ochranu, byla zhoršená ekonomická situace jeho rodiny. Nebyly zjištěny ani žádné vady řízení. Žalovaný navrhl kasační stížnost stěžovatele zamítnout.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) konstatuje, že kasační stížnost je přípustná, byla podána osobou k tomu oprávněnou, včas a z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatel je zastoupen advokátem.

[11] Kasační stížnost ve věci, ve které v řízení před krajským (městským) soudem rozhodoval specializovaný samosoudce a která „svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele“, je podle § 104a s. ř. s. nepřijatelná. Specializovaný samosoudce je podle § 31 odst. 2 s. ř. s. oprávněn rozhodovat také ve věcech mezinárodní ochrany, jak tomu bylo v posuzované věci.

[12] Podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele ve smyslu § 104a s. ř. s. je dán pouze za situace, že (1) kasační stížnost se týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu, (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou judikaturou řešeny rozdílně, (3) kasační stížnost vyžaduje učinit odklon od ustálené judikatury, nebo (4) bylo-li v napadeném rozhodnutí krajského (městského) soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS). Tato v minulosti vymezená kritéria se uplatní i za platné zákonné úpravy, která rozšířila okruh případů, kdy Nejvyšší správní soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti (např. usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, odst. [11]).

[13] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[14] Předně je třeba uvést, že napadený rozsudek ani rozhodnutí žalovaného nejsou nepřezkoumatelné. Z odůvodnění těchto rozhodnutí jsou seznatelné důvody, pro které nebyla mezinárodní ochrana stěžovateli udělena. Krajský soud také vysvětlil, z jakých důvodů neshledal rozhodnutí žalovaného nezákonným.

[15] Stěžovatel nesouhlasí s tím, jakým způsobem krajský soud posoudil jím tvrzené skutečnosti z hlediska důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že žadatel o mezinárodní ochranu je povinen „*uvést v řízení před správním orgánem všechny skutečnosti, které jsou mu známy a které mohou být relevantní z hlediska možného udělení mezinárodní ochrany, a dát příležitost správnímu orgánu, aby o takto přednesených důvodech jeho žádosti kvalifikovaně rozhodl. [...] Neuvedl-li stěžovatel v řízení před správním orgánem posuzujícím jeho žádost všechny relevantní skutečnosti, neumožnil mu je kvalifikovaně posoudit a učinit součástí rozhodnutí, musí nést riziko v podobě zamítavého rozhodnutí*“ (rozsudek NSS ze dne 26. 11. 2015, č. j. 10 Azs 194/2015-32, odst. [25] a [26]).

[16] Uplatňuje-li žadatel ekonomické důvody, tyto samy o sobě nejsou pro udělení mezinárodní ochrany relevantní (např. rozsudky NSS ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003-54, ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003-65, nebo ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003-64). Jde-li však o obavu z pronásledování mající původ v nemožnosti splatit dluh z půjčky od soukromé osoby, ze správního spisu vyplývá, že stěžovatel v žádosti ani při pohovoru nic takového netvrdil. Tuto obavu nelze z jeho tvrzení dovodit ani „*mezi řádky*“. Jde zjevně o účelovou argumentaci, kterou právní zástupce stěžovatele neuvádí v obdobných věcech poprvé (srov. usnesení NSS ze dne 5. 9. 2024, č. j. 5 Azs 192/2024-32). Nebyl proto ani žádný důvod, aby žalovaný nad rámec provedených důkazů nechal vypracovat podrobnou zprávu o situaci ve Vietnamu, jde-li o pronásledování z důvodu dluhů.

[17] K námitce, že žalovaný opomněl stěžovateli zajistit přetlumočení protokolu o pohovoru, lze odkázat na závěry krajského soudu, že stěžovatel se po přílehlavém poučení vzdal práva na to, aby mu byl pohovor zpětně přetlumočen. Krajský soud zdůraznil, že celý pohovor stěžovateli byl tlumočen do vietnamského jazyka. Stěžovatel nijak konkrétně nezpochybňuje, že pokládaným otázkám rozuměl nebo že by jeho odpovědi nebyly zaznamenány správně. Nejvyšší správní soud v této souvislosti připomíná, že „*v řízení o žalobě a následně v řízení o kasační stížnosti nelze účinně zpochybnit kvalitu tlumočení pohovorů v řízení o udělení mezinárodní ochrany za situace, kdy byl pohovor veden v jazyce, jež si žadatel o mezinárodní ochranu sám zvolil, svým podpisem potvrdil, že souhlasí s obsahem protokolu z tohoto pohovoru, a ani při napadení správního rozhodnutí založeného na těchto pohovorech neuváděl a neuvádí konkrétní body, které byly podle něj přetlumočeny chybně. [...] To však fakticky neučinil dosud, když sice chybami v tlumočení zdůvodňuje rozpory ve svých výpovědích, neoznačuje však konkrétní místa, která byla v konkrétním pohovoru přetlumočena chybně*“ (rozsudek NSS ze dne 27. 1. 2009, č. j. 2 Azs 91/2008-66). Ve shodě s krajským soudem je třeba dodat, že stěžovatel nijak nespecifikoval, jakým způsobem se jím tvrzené procesní vady promítly či mohly promítnout do nezákonnosti rozhodnutí žalovaného.

[18] Nejvyšší správní soud uzavírá, že se ve své judikatuře již zabýval právními otázkami, které byly rozhodné pro rozhodnutí krajského soudu. Krajský soud posoudil zákonnost

pokračování

neudělení mezinárodní ochrany v souladu s touto judikaturou. Není dán žádný důvod pro odchýlení se od dosavadního řešení těchto právních otázek. Nebylo zjištěno ani žádné pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Jelikož kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[20] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nerozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s., který stanoví, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta. Při odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost jde o zjednodušený meritorní přezkum napadeného rozhodnutí krajského soudu (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), v důsledku čehož je třeba o náhradě nákladů řízení rozhodnout podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel úspěšný nebyl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl sice úspěch, ale v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevynaložil. Kasační soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. června 2025

JUDr. Radan Malík
předseda senátu